

คู่มือโครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร จังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ความสอดคล้อง

- ๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ๑.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น เศรษฐกิจฐานราก
 - แผนแม่บทย่อย การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
- ๑.๓ แผนปฏิรูปประเทศ -
- ๑.๔ แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

๒. หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยมีแนวทางการพัฒนา ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer Smart Group และ Smart Enterprise และเสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรกรม

การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม องค์กรและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเองและในระดับของการแข่งขัน โดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา กลไกหนึ่งที่น่าสนับสนุนให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถไปสู่เป้าหมายดังกล่าว นั่นคือ การนำกระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มในขั้นพื้นฐานไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วมการเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนา การแสวงหาและการจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างชาญฉลาด รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรมและเทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรมาประยุกต์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาส่งเสริมการเกษตรซึ่งก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในด้านเชิงธุรกิจและสังคม เพื่อการกระจายรายได้ พัฒนาช่องทางการตลาดและเครือข่ายเกิดการจัดการกลไกการตลาดครบวงจร เกิดการกระจายรายได้ให้กับเศรษฐกิจชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรมและการบริหารจัดการกลไกต่าง ๆ ยกระดับเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

ดังนั้น การดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งเพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียม ทั้งเครือข่ายในสาขาอาชีพและเครือข่ายหลากหลายสาขาอาชีพด้านสหวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการเกษตร สนับสนุนให้เกิดผู้นำเกษตรกรที่มีความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในเวทีของการบริหารงานเกษตรในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังว่าจะเกื้อหนุน ให้เกิดการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม องค์กรเกษตรกร เพื่อการพัฒนาทางการเกษตรและสังคมเกษตรกรต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกร (กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและกลุ่มยุวเกษตรกร) มีการรวมกลุ่มโดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ

๓.๒ ส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกกลุ่ม และองค์กรเกษตรกรมีความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการสินค้าเกษตรทั้งการผลิต การเพิ่มมูลค่า การบริการและการตลาด รวมทั้งการเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจของครัวเรือนและชุมชน อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร

๓.๓ พัฒนากลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่มีศักยภาพให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ เพื่อเป็นกลไกในการจัดการเรียนรู้รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ขยายผลสู่ชุมชน และสร้างเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาให้องค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง และมีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มและเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง

๓.๔ ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างและใช้ประโยชน์จากแหล่งอาหาร เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในระดับชุมชน

๔. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

เป้าหมาย องค์กรเกษตรกร จำนวน ๗ กลุ่ม ประกอบด้วย

- ๑) กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน ๒ กลุ่ม
- ๒) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๒ กลุ่ม
- ๓) กลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๒ กลุ่ม
- ๔) กลุ่มส่งเสริมความมั่นคงทางด้านอาหาร จำนวน ๑ กลุ่ม

๕. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๕.๑ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร

๕.๑.๑ คัดเลือกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จังหวัดละ ๒ กลุ่ม ดังนี้

๑) คัดเลือกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน ๑ กลุ่ม ที่มีผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (๓ก) อยู่ในระดับกลุ่มปานกลางขึ้นไป เพื่อเข้ากระบวนการพัฒนาสู่การเป็นกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรต้นแบบ และพัฒนาทักษะสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตร โดยต้องเป็นกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการสนับสนุนงบประมาณค่าวัสดุการเกษตรเพื่อการพัฒนาส่งเสริมอาชีพการเกษตรต้นแบบ ในกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาส่งเสริมอาชีพการเกษตรให้มีความเข้มแข็ง ภายใต้โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มาก่อน

ทั้งนี้ ให้พิจารณาคัดเลือกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่มีผลการประเมินศักยภาพกลุ่มฯ อยู่ในระดับดี มีผลงานเด่นซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด และความเหมาะสมของพื้นที่เป็นลำดับแรก หากไม่สามารถคัดเลือกกลุ่มฯ ตามคุณสมบัติดังกล่าวได้ ให้พิจารณากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีหรือปานกลาง มีศักยภาพในการบริหารจัดการสู่การเป็นกลุ่มต้นแบบและพร้อมพัฒนาต่อยอดเป็นแหล่งเรียนรู้เป็นลำดับถัดไป

๒) คัดเลือกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน ๑ กลุ่ม โดยพิจารณาคัดเลือกจากกลุ่มที่มีการจัดตั้งใหม่ หรือกลุ่มที่มีผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (๓ก) อยู่ในระดับปรับปรุง ที่มีความต้องการเข้าสู่กระบวนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง รวมถึงการพัฒนาพื้นฐานสู่การเป็นผู้ประกอบการพื้นฐาน เพื่อพัฒนาศักยภาพตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (๓ก) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑ ระดับ หลังจากการเข้าร่วมโครงการ

เมื่อคัดเลือกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่จะเข้าร่วมโครงการฯ ได้แล้ว ให้สมาชิกกลุ่มฯ ที่ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการทุกคน ดำเนินการประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer ตามเกณฑ์ประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จากนั้นให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย บันทึกผลการประเมินตนเองก่อนการเรียนรู้ของเกษตรกร ในระบบฐานข้อมูล Smart Farmer พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ด้วย (หากครัวเรือนของสมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรรายใดมีการขึ้นทะเบียนแล้วให้เพิ่มข้อมูลของสมาชิกรายนั้นในส่วนของสมาชิกครัวเรือน)

๕.๑.๒ จัดกระบวนการเรียนรู้ ระยะที่ ๑ เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพ ค้นหาความต้องการของกลุ่ม พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร (กลุ่มละ ๑๕ ราย)

ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้แก่สมาชิกของกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๕ ราย โดยมีการประเมินศักยภาพกลุ่มตามแบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (๓ก) ก่อนเข้าร่วมโครงการ (ครั้งที่ ๑) และมุ่งเน้นให้เกษตรกรหรือกลุ่มเป็นศูนย์กลางและออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน ๑ ครั้ง โดยมีเนื้อหา/หลักสูตร เกี่ยวกับการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม แผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) รวมถึงเชื่อมโยงแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) สู่การจัดทำแผนการดำเนินการกลุ่ม และจัดทำแผนการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้นและเพิ่มมูลค่าสินค้าหรือบริการ

- จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมข้อ ๕.๑.๒ ตามแบบ กสอ.๑

ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๕

๕.๑.๓ ส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น และการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร (กลุ่มละ ๑๕ ราย)

ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้แก่สมาชิกของกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ที่ผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ระยะที่ ๑ จำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๕ ราย โดยให้มีความสอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้น และเพิ่มมูลค่าสินค้าหรือบริการของกลุ่ม ดังนี้

๑. การพัฒนาส่งเสริมอาชีพการเกษตรต้นแบบ เพื่อเพิ่มทักษะการเป็นผู้ประกอบการเกษตร หรือเพิ่มศักยภาพการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (กลุ่มเป้าหมาย ตามข้อ ๕.๑.๑ ข้อย่อย ๑) โดยมีเนื้อหา/ประเด็น/หลักสูตร เช่น การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ทักษะการบริหารจัดการธุรกิจเกษตร เพื่อการเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้น การบริหารจัดการด้านการผลิตหรือบริการ การจัดทำบัญชี การจัดทำแผนธุรกิจกลุ่ม การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้า/บริการ การวิเคราะห์ธุรกิจแบบ SWOT ปัจจัยความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการ และการตลาด เป็นต้น

๒. การพัฒนาส่งเสริมอาชีพการเกษตรให้มีความเข้มแข็ง (กลุ่มเป้าหมาย ตามข้อ ๕.๑.๑ ข้อย่อย ๒) โดยมีเนื้อหา/ประเด็น/หลักสูตร เช่น การบริหารจัดการกลุ่มที่ดี การนำกระบวนการกลุ่มมาใช้ ในการพัฒนาด้านต่าง ๆ การพัฒนาสินค้า/บริการ ทักษะการบริหารจัดการธุรกิจเกษตรอย่างง่ายเพื่อการเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้น การบริหารจัดการด้านการผลิตหรือบริการ การยกระดับคุณภาพสินค้าสู่มาตรฐาน การจัดทำบัญชี การจัดทำแผนธุรกิจกลุ่ม และการตลาด เป็นต้น

- จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมข้อ ๕.๑.๓ ตามแบบ กสอ.๒

ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๕

๕.๑.๔ สนับสนุนปัจจัยเพื่อการพัฒนาส่งเสริมอาชีพการเกษตร

๕.๑.๔.๑ กลุ่มต้นแบบ

๑) สนับสนุนปัจจัยเพื่อการพัฒนาส่งเสริมอาชีพการเกษตรต้นแบบ (กลุ่มเป้าหมาย ตามข้อ ๕.๑.๑ ข้อย่อย ๑) จำนวน ๑ กลุ่ม ที่ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม ข้อ ๕.๑.๒ และข้อ ๕.๑.๓ แล้ว

๒) กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรจัดทำแผนการจัดซื้อ และรายการจัดซื้อปัจจัยที่สอดคล้องกับแผนการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรต้นแบบ ที่ได้จากระบวนการเรียนรู้ข้อ ๕.๑.๒ หรือข้อ ๕.๑.๓ ภายในวงเงินงบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท

๓) จัดซื้อปัจจัยเพื่อการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรต้นแบบ ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ภายใต้งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน

๔) สำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบ

๕.๑.๔.๒ กลุ่มใหม่/กลุ่มพัฒนาให้เข้มแข็ง

๑) สนับสนุนปัจจัยเพื่อการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร (กลุ่มเป้าหมายตามข้อ ๕.๑.๑ ข้อย่อย ๒) จำนวน ๑ กลุ่ม ที่ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม ข้อ ๕.๑.๒ และข้อ ๕.๑.๓ แล้ว

๒) กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเป้าหมาย จัดทำแผนการจัดซื้อปัจจัยและรายการจัดซื้อปัจจัยที่สอดคล้องกับแผนการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ที่ได้จากระบวนการเรียนรู้ข้อ ๕.๑.๒ หรือข้อ ๕.๑.๓ ภายในวงเงินงบประมาณ ๕,๐๐๐ บาท

๓) จัดซื้อปัจจัยเพื่อการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ภายใต้งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน

๔) สำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบ

๕.๑.๕ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ระดับจังหวัด

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒ กลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประเมินศักยภาพกลุ่มหลังเข้าร่วมโครงการตามแบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (๓ก) (ครั้งที่ ๒) รวมทั้งวางแผนการดำเนินงานในปีต่อไป (ผ่านระบบออนไลน์)

- จังหวัดรายงานผลการประเมินหลังการพัฒนาตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (๓ก) (ประเมินครั้งที่ ๒) ตาม แบบ กสอ.๓ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕

การติดตาม กำกับ และรายงานผล (กิจกรรม ๕.๑.๑ - ๕.๑.๕)

๑) สำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบ

๒) สำนักงานเกษตรจังหวัด ติดตามและกำกับการดำเนินโครงการฯ พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด

๕.๒ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๕.๒.๑ พัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน

เป้าหมาย

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ได้รับรางวัลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๔ หรือกรณีจังหวัดที่ไม่มีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี ๒๕๖๔ ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ คัดเลือกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีศักยภาพ สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบได้ จังหวัดละ ๑ กลุ่ม (จำนวน ๑๕ ราย)

ขั้นตอนการดำเนินงาน

จัดกระบวนการเรียนรู้ จำนวน ๒ ระยะ โดยแต่ละระยะควรห่างกันไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ และสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน ดังนี้

๑) จัดกระบวนการเรียนรู้ ระยะที่ ๑ ประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์ศักยภาพตนเอง/พื้นที่ และจัดทำแผนการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน

วิธีการดำเนินงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคนดำเนินการ ดังนี้

๑) ขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ซึ่งถ้าหากครัวเรือนของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรายใดมีการขึ้นทะเบียนแล้ว ให้เพิ่มข้อมูลของสมาชิกรายนั้นในส่วนของสมาชิกครัวเรือน ในกรณีที่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ไม่มีพื้นที่การเกษตร ไม่ต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกร

๒) จัดทำแบบประเมินตนเอง ด้วยแบบฟอร์มการประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer (ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ) จากนั้นให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายบันทึกผลการประเมินฯ ในระบบฐานข้อมูล Smart Farmer

๓) วิเคราะห์ศักยภาพเพื่อจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล และแผนการผลิตรายกลุ่ม ด้วยแบบแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP)

๒. ผู้เข้าร่วมโครงการร่วมกันทำแบบประเมินแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน (ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ) และร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่มตัวอย่าง เช่น ศักยภาพกลุ่มที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ในด้านใดได้บ้าง จุดเด่นและจุดด้อยของสถานที่ วิทยาการ และการให้บริการจัดการของแหล่งเรียนรู้ ความต้องการในการส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มเติม องค์ความรู้ที่มีอยู่ และสามารถถ่ายทอดต่อได้ องค์ความรู้ที่ต้องการเพิ่มเติม วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่และต้องการเพิ่มเติม เป็นต้น

๓. รวบรวมและสรุปข้อมูลต่าง ๆ ตามข้อ ๒. เพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ

๔. จัดทำแผนพัฒนากลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน โดยจะต้องดำเนินการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการและความชำนาญของกลุ่ม เช่น ด้านการเพิ่มมูลค่าผลผลิตเกษตร ด้านการเกษตรผสมผสานที่เน้นการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร เป็นต้น

๕. คัดเลือกวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้ ตามแผนการพัฒนากลุ่มฯ ในข้อ ๔. โดยในแต่ละแหล่งเรียนรู้ต้องมีวิทยากรหลัก ไม่น้อยกว่า ๓ คน และวิทยากรผู้ช่วย ไม่น้อยกว่า ๕ คน

๖. จัดทำแผนการจัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่จำเป็นในการพัฒนากลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนากลุ่มฯ ในข้อ ๔. หรือให้สอดคล้องกับผลการประเมินแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน

๗. ผู้เข้าร่วมโครงการร่วมกันทำร่วมกันประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก) ประเภทกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ)

องค์ความรู้ที่จำเป็น

การจัดกระบวนการเรียนรู้ การประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์พื้นที่ การจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล และแผนการผลิตรายกลุ่ม ด้วยแบบแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) การจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร การสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

ผลที่เกิดขึ้น (Output)

- ๑) ผลการประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer ของเกษตรกร (ก่อนเข้าร่วมโครงการ)
- ๒) แผนการผลิตรายบุคคล และแผนการผลิตรายกลุ่ม ของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
- ๓) การขึ้นทะเบียนเกษตรกร หรือเพิ่มรายชื่อในสมาชิกครัวเรือนเกษตรกรในระบบทะเบียนเกษตรกร
- ๔) ผลการประเมินแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน (ก่อนเข้าร่วมโครงการ)
- ๕) แผนพัฒนากลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน
- ๖) ผลการประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก) ประเภทกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (ก่อนเข้าร่วมโครงการ)
- ๗) รายชื่อวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้ ไม่น้อยกว่า ๓ คน และวิทยากรผู้ช่วย ไม่น้อยกว่า ๕ คน

๒) จัดกระบวนการเรียนรู้ ระยะที่ ๒ เพื่อพัฒนาทักษะการเป็นวิทยากรแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน

วิธีดำเนินงาน

๑. เตรียมการคัดเลือกหัวข้อ/ประเด็นการพัฒนา และวิทยากร เพื่อพัฒนาทักษะการเป็นวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้ตามแผนการพัฒนากลุ่มฯ ที่ได้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ในระยะที่ ๑ นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาองค์ความรู้อื่น ๆ ที่จำเป็น ตามความต้องการของวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้และสมาชิกกลุ่ม
๒. จัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อพัฒนาทักษะการเป็นวิทยากรแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้ต้องเน้นหนักในเรื่องการฝึกทักษะ/ทดลองฝึกปฏิบัติจริง โดยเฉพาะในวิทยากรหลักและวิทยากรผู้ช่วยที่ได้รับการคัดเลือกจากระยะที่ ๑
๓. สรุปบทเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นองค์ความรู้สำหรับการถ่ายทอดความรู้ให้แก่วิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้รุ่นต่อไป

องค์ความรู้ที่จำเป็น

การพัฒนาวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้ ทักษะการเป็นวิทยากรกระบวนการ
ทักษะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

ผลที่เกิดขึ้น (Output)

- ๑) หัวข้อ/ประเด็น และวิทยากรในถ่ายทอดความรู้เรื่องการพัฒนาทักษะการเป็นวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้
- ๒) สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีทักษะและสามารถเป็นวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้ได้
- ๓) องค์ความรู้ในเรื่องการพัฒนาวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้ ที่ได้จากการถอดบทเรียน

ขั้นตอนหลังการดำเนินงาน

เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานจัดกระบวนการเรียนรู้ ระยะที่ ๒ เพื่อพัฒนาทักษะการเป็นวิทยากรแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ **จัดทำแบบรายงาน กทบ.ต้นแบบ ๑** ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๕

๓) สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อพัฒนากลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน

ขั้นเตรียมการ

เตรียมแผน/รายการจัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/ปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการพัฒนา กลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ตามงบประมาณที่สนับสนุน (ข้อสรุปจากกิจกรรม การจัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑)

ขั้นตอนการดำเนินงาน มีดังนี้

๑. จัดจำแนกหมวดหมู่ของเครื่องมือ/อุปกรณ์/ปัจจัยการผลิต ที่จำเป็นในการพัฒนา กลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ และคำนวณงบประมาณให้เพียงพอกับรายการสิ่งของที่ต้องการจัดซื้อ โดยประเภทของเครื่องมือ/อุปกรณ์/ปัจจัยการผลิต ที่สามารถจัดซื้อได้ ยกตัวอย่างเช่น ชุดนิทรรศการ/ สื่อองค์ความรู้ที่ต้องการถ่ายทอดความรู้วัสดุสาธิต เป็นต้น

๒. จัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/ปัจจัยการผลิต ตามความต้องการของกลุ่ม ภายใต้ งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน โดยดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด

๓. จัดทำบัญชีรายการสิ่งของที่จัดซื้อของกลุ่ม

๔. นัดหมายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อทำการส่งมอบเครื่องมือ/อุปกรณ์/ปัจจัยการผลิต

ขั้นตอนหลังการดำเนินงาน

เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานในกิจกรรมที่ ๕.๒.๑ ดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดทำแบบประเมินแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจ ครัวเรือน (หลังเข้าร่วมโครงการฯ)

๒. จัดทำแบบประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก) ประเภทกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร (หลังเข้าร่วมโครงการฯ)

๓. จัดทำแบบประเมินตนเอง ด้วยแบบฟอร์มการประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer (หลังเข้าร่วมโครงการฯ) จากนั้นให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายบันทึกผลการประเมินฯ ในระบบ ฐานข้อมูล Smart Farmer

๔. สรุปผลและ**จัดทำแบบรายงาน กทบ.ต้นแบบ ๒ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕**

๕. รายงานผลการดำเนินงานเชิงปริมาณตาม ระบบ e-project (ก.๑/๑) และ ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพตามแบบ กสก. (กิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร)

๕.๒.๒ พัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ Smart Group

เป้าหมาย

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (๓ก) ประเภทกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อยู่ในระดับปรับปรุงหรือระดับปานกลาง (ต้องเป็นกลุ่มที่ยังไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ Smart Group ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔) ที่มีความต้องการเข้าสู่กระบวนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง เตรียมความพร้อมสู่การพัฒนา ให้เป็น Smart Group ในปีต่อไป จังหวัดละ ๑ กลุ่ม (จำนวน ๑๐ ราย)

ขั้นตอนการดำเนินงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ จำนวน ๒ ระยะ

๑) จัดกระบวนการเรียนรู้ ระยะที่ ๑ เพื่อประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์ตนเอง/พื้นที่ **จัดทำแผนการพัฒนากลุ่มสู่ Smart Group**

เป้าหมาย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จังหวัดละ ๑ กลุ่ม (จำนวน ๑๐ ราย)

วิธีการดำเนินงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ดำเนินการ

๑) ขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ซึ่งถ้าหากครัวเรือนของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรายใดมีการขึ้นทะเบียนแล้ว ให้เพิ่มข้อมูลของสมาชิกรายนั้นในส่วนของสมาชิกครัวเรือน ในกรณีที่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ไม่มีพื้นที่การเกษตร ไม่ต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกร

๒) จัดทำแบบประเมินตนเอง ด้วยแบบฟอร์มการประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer (ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ) จากนั้นให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายบันทึกผลการประเมินฯ ในระบบฐานข้อมูล Smart Farmer

๓) วิเคราะห์ศักยภาพกลุ่มและจัดทำแผนการผลิตรายกลุ่ม ด้วยแบบแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP)

๒. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการฯ ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ร่วมกันประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก) ประเภทกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ)

๓. จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่ม ตัวอย่าง เช่น ศักยภาพกลุ่ม จุดแข็ง จุดอ่อน ข้อจำกัด และโอกาสของกลุ่ม จำนวนเงินกองทุนของกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่ม ความต้องการในการส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มเติม องค์กรความรู้ที่มีอยู่และองค์กรความรู้ที่ต้องการเพิ่มเติม ประเด็นในการพัฒนากลุ่มเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ Smart Group เป็นต้น

๔. รวบรวมและสรุปข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มสู่ Smart Group ตามผลการวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่ม ในข้อ ๒. และข้อ ๓.

องค์ความรู้ที่จำเป็น

การประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์พื้นที่ การจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การจัดทำแผนการผลิตรายกลุ่ม ด้วยแบบแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP)

ผลที่เกิดขึ้น (Output)

๑) ผลการประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

๒) แผนการผลิตรายกลุ่ม ของกลุ่มเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

๓) การขึ้นทะเบียนเกษตรกร หรือเพิ่มรายชื่อในสมาชิกครัวเรือนเกษตรกรในระบบทะเบียนเกษตรกร

๔) ผลการประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก) ประเภทกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ)

๕) แผนการดำเนินงานเพื่อการพัฒนากลุ่มสู่ Smart Group

๒) จัดกระบวนการเรียนรู้ ระยะที่ ๒ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มสู่ Smart Group จำนวน ๑๐ ราย ๑ วัน

วิธีการดำเนินงาน

๑. เตรียมการคัดเลือกหัวข้อ/ประเด็นการพัฒนา และวิทยากร ตามแผน การดำเนินงาน การพัฒนาศักยภาพกลุ่มสู่ Smart Group จากการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ครั้งที่ ๑

๒. จัดกระบวนการเรียนรู้ตามประเด็นในข้อ ๑. ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อพัฒนาพัฒนาศักยภาพกลุ่มสู่ Smart Group

๓. ถอดบทเรียนในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นองค์ความรู้สำหรับการถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกรุ่นต่อไปหรือกลุ่มเครือข่ายอื่น ๆ

องค์ความรู้ที่จำเป็น

การจัดกระบวนการเรียนรู้ การถอดองค์ความรู้และสรุปบทเรียน
ผลที่เกิดขึ้น (Output)

๑) หัวข้อ/ประเด็นการพัฒนา และวิทยากร ตามแผน การดำเนินงานการพัฒนา
ศักยภาพกลุ่มผู้ Smart Group

๒) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ Smart Group

๓) องค์ความรู้ที่ใช้ในการพัฒนากลุ่มผู้ Smart Group ที่ได้จากการถอดบทเรียน
ขั้นตอนหลังการดำเนินงาน

เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานจัดกระบวนการเรียนรู้ ระยะที่ ๒ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่ม
ผู้ Smart Group ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดทำแบบรายงาน
กมบ. SG ๑ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๓) สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ Smart Group

ขั้นเตรียมการ

เตรียมแผน/รายการจัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/ปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการพัฒนา
ศักยภาพกลุ่มผู้ Smart Group ตามงบประมาณที่สนับสนุน (ข้อสรุปจากกิจกรรม การจัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑)

ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. จัดจำแนกหมวดหมู่ของเครื่องมือ/อุปกรณ์/ปัจจัยการผลิต ที่จำเป็นในการพัฒนา
ศักยภาพกลุ่มผู้ Smart Group และคำนวณงบประมาณให้เพียงพอกับรายการสิ่งของที่ต้องการจัดซื้อ
โดยประเภทของเครื่องมือ/อุปกรณ์/ปัจจัยการผลิต ที่สามารถจัดซื้อได้

๒. จัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/ปัจจัยการผลิต ตามความต้องการของกลุ่ม ภายใต้
งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน โดยดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด

๓. จัดทำบัญชีรายการสิ่งของที่จัดซื้อของกลุ่ม

๔. นัดหมายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อทำการส่งมอบเครื่องมือ/อุปกรณ์/ปัจจัยการผลิต

ขั้นตอนหลังการดำเนินงาน

เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานในกิจกรรมที่ ๕.๒.๒ ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับ
สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการร่วมกันทำร่วมกันประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก)
ประเภทกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (หลังเข้าร่วมโครงการฯ) จากนั้นให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายบันทึกผล
การประเมินฯ ในระบบฐานข้อมูล Smart Farmer

๒. จัดทำแบบประเมินตนเอง ด้วยแบบฟอร์มการประเมินคุณสมบัติของ
Smart Farmer (หลังเข้าร่วมโครงการฯ)

๓. สรุปผลและจัดทำแบบรายงาน กมบ.SG ๒ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรภายใน
เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕

๔. รายงานผลการดำเนินงานเชิงปริมาณตาม ระบบ e-project (ก.๑/๑) และ
ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพตามแบบ กสก. (กิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร)

๕.๒.๓ พัฒนาศักยภาพผู้นำในการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในชุมชน

๑) ประชุมการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับอำเภอ

เป้าหมาย ผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอ อำเภอละ ๕ ราย

ขั้นเตรียมการ สำนักงานเกษตรอำเภอ ประชาสัมพันธ์รายละเอียดและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ให้กลุ่มเป้าหมาย ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอชุดใหม่ เพื่อดำรงตำแหน่งแทนคณะกรรมการฯ ชุดเก่าที่ครบวาระในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. จัดประชุมคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอ เพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและเคหกิจเกษตร และบทบาทของผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรให้เชื่อมโยงกับกิจกรรมสร้างความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน

๓. ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอให้สำนักงานเกษตรจังหวัด ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๔. สรุปผลและ**จัดทำแบบรายงานเวที กมบ. ระดับอำเภอ** ส่งให้สำนักงานเกษตรจังหวัด **ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕**

๕. รายงานผลการดำเนินงานเชิงปริมาณตาม ระบบ e-project (ก.๑/๑)

องค์ความรู้ที่จำเป็น

๑) การจัดการกระบวนการเรียนรู้

๒) การดำเนินงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๓) ระเบียบกรมส่งเสริมการเกษตร ว่าด้วยคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๗

ผลที่เกิดขึ้น (Output)

๑) มีคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอชุดใหม่

๒) เกิดเครือข่ายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอ เพื่อเป็นแกนนำ

ในการประสานงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านบทบาทสตรีในการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาชุมชนแม่บ้านเกษตรกรในการทำงานส่งเสริมการเกษตรเคหกิจเกษตร

๓) มีแผนการพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในการทำงานส่งเสริมการเกษตรเคหกิจเกษตร และการขยายผลการดำเนินกิจกรรมสร้างความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน

๒) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มศักยภาพผู้นำในการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับจังหวัด

เป้าหมาย ผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัด จำนวน ๒๐ ราย

ขั้นเตรียมการ สำนักงานเกษตรจังหวัด ประชาสัมพันธ์รายละเอียดและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ ให้กลุ่มเป้าหมาย ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑. วางแผนจัดกิจกรรมการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มศักยภาพผู้นำในการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัด โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาชุมชนแม่บ้านเกษตรกร เพื่อให้แม่บ้านเกษตรกรเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ และทักษะในด้านที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดการและวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว (Postharvest management) การคัดคุณภาพ (Grading) และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (Packaging) การเพิ่มมูลค่าผลผลิตเกษตร การเกษตรผสมผสานที่เน้นการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหาร การพัฒนาภาวะผู้นำเกษตรกร การจัดการด้านการตลาด เป็นต้น ทั้งนี้ อาจเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ได้

๒. ดำเนินการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มศักยภาพผู้นำในการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัด ตามแผนที่กำหนดไว้

๓. จัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัดชุดใหม่ เพื่อดำรงตำแหน่งแทนคณะกรรมการฯ ชุดเก่าที่ครบวาระในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๔. ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ ๔ ภายในเดือน มีนาคม ๒๕๖๕

๕. สรุปผลและจัดทำแบบรายงานเวที กมบ. ระดับจังหวัด ส่งให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ ๔ ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๕

องค์ความรู้ที่จำเป็น

การจัดกระบวนการเรียนรู้ การดำเนินงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระเบียบกรมส่งเสริมการเกษตร ว่าด้วยคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๗ การสร้างและพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (Packaging) การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตร การเกษตรผสมผสานที่เน้นการสร้างควมมั่นคงด้านอาหาร การพัฒนาภาวะผู้นำเกษตรกร และการจัดการด้านการตลาด

ผลที่เกิดขึ้น (Output)

๑) มีคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัดชุดใหม่
๒) ผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัด ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๓) เกิดเครือข่ายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัด เพื่อเป็นแกนนำในการประสานงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านบทบาทสตรีในการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในการทำงานส่งเสริมการเกษตรเคหกิจเกษตร

๓) มีแผนการพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในการทำงานส่งเสริมการเกษตรเคหกิจเกษตร และการขยายผลการดำเนินกิจกรรมสร้างความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน

๕.๓ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร

๕.๓.๑ เสริมสร้างและพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

๕.๓.๑.๑ การพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model)

๑) จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model) จำนวน ๒ กลุ่ม ๆ ละไม่น้อยกว่า ๑๕ ราย รวม ๓๐ ราย

(๑) คัดเลือกกลุ่มยุวเกษตรกรที่มีความสนใจ มีศักยภาพ และพร้อมที่จะพัฒนาเป็นกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ เข้าร่วมกิจกรรมตามจำนวนเป้าหมาย พร้อมกำหนดแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

(๒) จัดกระบวนการเรียนรู้ตามความต้องการของกลุ่มยุวเกษตรกรและเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๒ กลุ่ม ๆ ละไม่น้อยกว่า ๑๕ ราย เน้นให้กลุ่มยุวเกษตรกรเป็นศูนย์กลางและออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีเนื้อหา/ประเด็น/หลักสูตรครอบคลุมด้านการพัฒนากระบวนการกลุ่ม ๕ ด้าน ได้แก่

- การบริหารจัดการกลุ่ม
- การบริหารทุนและทรัพยากร
- การพัฒนาความรู้และความสามารถของสมาชิก
- กระบวนการพัฒนาสินค้าและบริการ

- สาธารณประโยชน์/การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๓) จัดเก็บข้อมูลกลุ่มยุทธศาสตร์ที่เข้าร่วมกิจกรรมตามแบบจัดเก็บข้อมูล
กลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก)

๒) สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อพัฒนากลุ่มยุทธศาสตร์ต้นแบบ

(๑) คัดเลือกกลุ่มยุทธศาสตร์ต้นแบบ จากเป้าหมายของกิจกรรมข้อ ๑) จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุทธศาสตร์ต้นแบบ (Smart Group Model) จำนวน ๒ กลุ่ม เพื่อสนับสนุนวัสดุหรือปัจจัยการผลิตเพื่อการพัฒนาทักษะการเกษตรและการดำรงชีพ ขยายผลไปสู่ครอบครัว และชุมชน

(๒) กลุ่มยุทธศาสตร์จัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมที่จะฝึกปฏิบัติ

(๓) ดำเนินการจัดซื้อวัสดุหรือปัจจัยการผลิตในการฝึกและพัฒนาทักษะให้แก่
กลุ่มยุทธศาสตร์เป้าหมาย ตามแผนพัฒนาและความต้องการของกลุ่มยุทธศาสตร์ต้นแบบ

(๔) ประเมินศักยภาพกลุ่มตามแบบประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก)

(๕) สรุปและรายงานผลการพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุทธศาสตร์ต้นแบบ (Smart Group Model) กิจกรรมข้อ ๑) และข้อ ๒) ตามแบบฟอร์มรายงานที่กำหนด ส่งให้กรมส่งเสริม
การเกษตรทราบ ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕

๕.๔ การส่งเสริมความมั่นคงทางด้านอาหารในระดับชุมชน

๕.๔.๑ ส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารระดับชุมชน

พิจารณาคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายจำนวน ๑ กลุ่ม จำนวน ๑๕ ราย ที่มีความเหมาะสมและ
มีความพร้อมตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินงานโครงการฯ ดังนี้

หลักเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินงานโครงการฯ (โดยพิจารณาจากข้อใดข้อหนึ่ง)

๑) เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อความมั่นคงด้านอาหาร

๒) เป็นพื้นที่ที่มีค่าข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ในตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้

๒.๑) ด้านสุขภาพดี

๒.๒) ด้านสภาพแวดล้อม

๒.๓) การมีงานทำและรายได้

๓) เป็นพื้นที่ที่มีการดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และมีการดำเนินงานกลุ่มยุทธศาสตร์ (กรณีพื้นที่
ดำเนินงานโครงการฯ ไม่มีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ให้รวมกลุ่มสตรีในภาคการเกษตรในพื้นที่ แล้วจัดตั้งเป็น
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร โดยให้ดำเนินการตามคู่มือจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และระเบียบกรมส่งเสริม
การเกษตรว่าด้วยคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๗)

๔) เป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมในการดำเนินงานส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารระดับชุมชน

สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ให้แก่สมาชิกกลุ่ม
แม่บ้านเกษตรกรในพื้นที่ดำเนินงานโครงการฯ หากว่าครัวเรือนสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีการขึ้นทะเบียน
แล้วให้เพิ่มข้อมูลของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรายนั้นในส่วนของสมาชิกครัวเรือน และในกรณีที่เกษตรกร
ที่เข้าร่วมโครงการฯ ไม่มีพื้นที่การเกษตร ไม่ต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกร

๑) จัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑ สร้างการรับรู้ วิเคราะห์ศักยภาพตนเอง/พื้นที่ และจัดทำแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหารระดับชุมชน

วัตถุประสงค์ : สร้างการรับรู้เรื่องการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน ประเมินสถานการณ์เพื่อวิเคราะห์พื้นที่ และจัดทำแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน สถานที่จัดกระบวนการเรียนรู้

- ๑) ที่ทำการกลุ่มเป้าหมายที่ทำการคัดเลือก
- ๒) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ในพื้นที่
- ๓) สถานที่อื่นๆ เช่น โรงเรียน ศาลาประชาคมหมู่บ้าน และวัด เป็นต้น

องค์ความรู้ที่จำเป็น

- ๑) การประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์พื้นที่
- ๒) การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรแบบมีส่วนร่วม
- ๓) การจัดกระบวนการเรียนรู้
- ๔) การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการเกษตร
- ๕) การประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer
- ๖) การจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP)

เครื่องมือที่ใช้จัดกระบวนการ : เช่น บัตรคำ แผนผังต้นไม้ แผนที่ความคิด (Mind Map) แผนที่อาหารชุมชน ปฏิทินอาหาร เส้นแบ่งเวลา (Time Line) การวิเคราะห์สถานการณ์ (SWOT) แผนการผลิตรายบุคคลและกลุ่ม (IFPP) แบบประเมินการประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก) ประเภทกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และแบบฟอร์มการประเมินผลความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน เป็นต้น

ขั้นเตรียมการ

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

- ๑) ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจขั้นตอนการดำเนินงานโครงการฯ แก่ทีมงาน และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง
- ๒) แจก วัน เวลา และสถานที่ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑ แก่กลุ่มเป้าหมาย และชุมชนทราบ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑) ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทำการประเมินตนเอง ด้วยแบบฟอร์มการสำรวจและประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ จากนั้นให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายบันทึกผลการประเมินฯ ในระบบฐานข้อมูล Smart Farmer (กรณีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ ให้เกษตรกรทำการประเมินตนเองด้วย แต่ไม่ต้องบันทึกลงระบบฐานข้อมูล)

๒) จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยมีเนื้อหา/หลักสูตร เกี่ยวกับการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน การประเมินสถานการณ์เพื่อวิเคราะห์พื้นที่ การจัดทำแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหาร การทำแผนที่อาหารชุมชน และการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล/กลุ่ม (IFPP/GFPP)

๓) ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทำการประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก) ประเภทกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ) และให้เจ้าหน้าที่รวบรวมเก็บรวบรวมแบบฟอร์มฯ เพื่อใช้ในการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการฯ

๔) ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทำการประเมินสถานการณ์ความมั่นคงด้านอาหาร (ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ) ด้วยแบบฟอร์มการประเมินผลความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน และให้เจ้าหน้าที่เก็บรวบรวมแบบฟอร์มฯ เพื่อใช้ในการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการฯ

๕) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และผู้เข้าร่วมโครงการฯ รวบรวมข้อมูลที่ได้ในข้อ ๓. และทำการวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงด้านอาหารในชุมชน

๖) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และผู้เข้าร่วมโครงการฯ ร่วมกันจัดทำแผนการสร้างเสริมความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน จัดทำแผนที่อาหารของชุมชน และจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล/กลุ่ม (IFPP/GFPP) ตามผลการวิเคราะห์ที่ได้ในข้อ ๕)

๗) ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ร่วมกันเสนอองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร และสอดคล้องกับแผนที่ได้ในข้อ ๖) เพื่อใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๒

๘) รับสมัครและคัดเลือกครัวเรือนต้นแบบบ้านเกษตรกรสมบูรณ์เพิ่มพูนสุขภาพจากผู้เข้าร่วมโครงการฯ อย่างน้อย จำนวน ๓ ครัวเรือน จากคุณสมบัติ ดังนี้

- มีความพร้อมและสมัครใจเข้าร่วมเป็นครัวเรือนต้นแบบ
- มีความสามารถในการผลิตอาหารบริโภคในครัวเรือนได้ตลอดปี
- สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้/ถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลอื่นได้
- มีการจัดการบ้านเรือนและสภาพแวดล้อมในการประกอบอาชีพการเกษตรที่ดี

สิ่งที่ได้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑

๑) แผนการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหาร ได้แก่ แผนการผลิตรายบุคคล แผนการผลิตของกลุ่ม (แปลงรวม) และภาพแผนที่อาหารชุมชน

๒) องค์ความรู้ที่ต้องการ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๒

๓) ผลการประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ

๔) ผลการประเมินความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ

๕) การประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก) ประเภทกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ

๖) รายชื่อครัวเรือนต้นแบบบ้านเกษตรกรสมบูรณ์เพิ่มพูนสุขภาพ

การกำกับ ติดตาม

สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ให้คำแนะนำการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ

๒) จัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๒ พัฒนาทักษะด้านการเกษตรและเคหกิจเกษตร เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารระดับชุมชน

วัตถุประสงค์ : พัฒนาทักษะด้านเคหกิจเกษตร เทคโนโลยีการผลิตอาหาร ส่งเสริมการปลูกพืช และการถนอมอาหารเพื่อบริโภคในครัวเรือนและชุมชน

สถานที่จัดกระบวนการเรียนรู้

- ๑) ที่ทำการกลุ่มเป้าหมายที่ทำการคัดเลือก
- ๒) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ในพื้นที่
- ๓) สถานที่อื่นๆ เช่น โรงเรียน ศาลาประชาคมหมู่บ้าน และวัด เป็นต้น

เป้าหมาย : กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและคนในชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๕ ราย องค์ความรู้ที่จำเป็น

- ๑) ทักษะการเป็นวิทยากรกระบวนการ
- ๒) ทักษะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
- ๓) กระบวนการผลิตอาหารปลอดภัย และการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี

๔) ความรู้ด้านเคหกิจเกษตร ได้แก่ การประกอบอาหารตามหลักโภชนาการ การถนอมและแปรรูปอาหารเพื่อบริโภคและเพิ่มรายได้ การจัดการบ้านเรือนและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ในการประกอบอาชีพ บ้านเกษตรสมบูรณ์เพิ่มพูนสุขภาพ

๕) การสำรองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์

รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ : เช่น การบรรยาย การสาธิตและฝึกปฏิบัติ และการศึกษาดูงาน เป็นต้น

ขั้นเตรียมการ

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ติดต่อบริษัท และจัดหาวิทยากร ตามแผนฯ ที่ได้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑ และแจ้ง วัน เวลา และสถานที่ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๒ แก่กลุ่มเป้าหมายและชุมชนทราบ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อพัฒนาทักษะด้านเคหกิจเกษตร เทคโนโลยีการผลิตอาหาร ส่งเสริมการปลูกพืช และการถนอมอาหารเพื่อบริโภคในครัวเรือนและชุมชน

การกำกับ ติดตาม และรายงานผล

๑) สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ให้คำแนะนำการจัดกระบวนการเรียนรู้ แก่สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ

๒) สำนักงานเกษตรจังหวัด รายงานผลการดำเนินงานดังนี้

รายงานผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ ตามแบบ คมค.๑

ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๕ หรือทาง E-mail : farmdev๖๒@hotmail.com

๓) สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อสร้างแหล่งอาหารระดับชุมชน (วัสดุการเกษตร : เมล็ดพันธุ์/ ต้นพันธุ์/พันธุ์สัตว์/ปัจจัยการผลิตอื่นๆ ฯลฯ)

วัตถุประสงค์ : สนับสนุนการสร้างแหล่งอาหารในครัวเรือนและชุมชน ตามแผนที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑

รูปแบบการสร้างแหล่งอาหาร

- แปลงรายบุคคล : ดำเนินการในบริเวณพื้นที่บ้านของผู้เข้าร่วมโครงการฯ
- แปลงรวม : ดำเนินการในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ของชุมชน หรือพื้นที่ของโรงเรียน หรือพื้นที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปทำประโยชน์จากเจ้าของที่ดิน หรือพื้นที่ตามที่ระบุไว้ในแผนการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร เป็นต้น

องค์ความรู้ที่จำเป็น

การปลูกผักปลอดสารพิษ การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี กระบวนการผลิตอาหารปลอดภัย การประกอบอาหารตามหลักโภชนาการ การถนอมและแปรรูปอาหาร การขยายพันธุ์พืช และการเก็บเมล็ดพันธุ์ การดำเนินงานกองทุนเพื่อการเกษตร การถอดบทเรียนงานส่งเสริมการเกษตร

ขั้นเตรียมการ

๑. จัดจำแนกหมวดหมู่ของปัจจัยการผลิต/อุปกรณ์ ที่จำเป็นในการสร้างแหล่งอาหารในครัวเรือนและชุมชน และคำนวณงบประมาณให้เพียงพอกับรายการสิ่งของที่ต้องการจัดซื้อ

๒. จัดซื้อปัจจัยการผลิต/อุปกรณ์ ตามแผนการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหาร (แผนรายบุคคลและแผนแปลงรวม) ที่ได้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑ ภายใต้งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน โดยดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด

๓. นวัตกรรมเกษตรกรรมเพื่อทำการส่งมอบปัจจัยการผลิต/อุปกรณ์ ในการสร้างแหล่งอาหารในครัวเรือนและชุมชน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการใช้ประโยชน์จากแหล่งอาหาร และการบริหารจัดการแหล่งอาหารที่เกิดขึ้นให้มีการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

- ๑) การนำผลผลิตที่ได้จากแหล่งอาหารมาแบ่งปัน/แลกเปลี่ยนภายในชุมชน
- ๒) การจัดเลี้ยงอาหารให้แก่เยาวชน หรือผู้สูงอายุ หรือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน
- ๓) การนำผลผลิตที่เหลือมาแปรรูปเพิ่มมูลค่า เพื่อสร้างรายได้ในครอบครัว/ชุมชน
- ๔) ทำการเก็บสำรองอาหาร/เมล็ดพันธุ์/ต้นพันธุ์/พันธุ์สัตว์ไว้ใช้ในครัวเรือน

และชุมชน

๕) จัดตั้งกองทุนความมั่นคงด้านอาหารในชุมชน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาแหล่งผลิตอาหารคุณภาพในชุมชนให้มีการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง

๒. ส่งมอบปัจจัยการผลิต/อุปกรณ์ ในการสร้างแหล่งอาหารในครัวเรือนและชุมชน ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ

๓. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ดำเนินการสร้างแหล่งอาหารในรูปแบบแปลงรายบุคคล และแปลงรวม ตามแผนการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหารที่วางไว้

๔. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ร่วมกันขยายผลการสร้างความมั่นคงด้านอาหารไปยังชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียง อย่างน้อย ๓ ครัวเรือน (ไม่ซ้ำกับครัวเรือนต้นแบบ) โดยให้ครัวเรือนต้นแบบฯ ที่ได้รับการคัดเลือกในการจัดกระบวนการเรียนรู้เวทีที่ ๑ เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้ให้แก่คนในชุมชนและผู้สนใจ

ขั้นตอนหลังการดำเนินงาน

๑. ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ด้วยแบบฟอร์มการสำรวจและประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer หลังเข้าร่วมโครงการฯ จากนั้นให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายบันทึกผลการประเมินฯ ในระบบฐานข้อมูล Smart Farmer

๒. ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ประเมินสถานการณ์ความมั่นคงด้านอาหาร (หลังเข้าร่วมโครงการฯ) ด้วยแบบฟอร์มการประเมินผลความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน และเจ้าหน้าที่เก็บรวบรวมแบบฟอร์มฯ เพื่อแนบสำเนาในภาคผนวกของแบบ คมค. ๒ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร

๓. ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทำการประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก) ประเภทกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (หลังการเข้าร่วมโครงการฯ) และให้เจ้าหน้าที่รวบรวมเก็บรวบรวมแบบฟอร์มฯ เพื่อใช้ในการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการฯ

๔. ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ประเมินผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ กสค. (กิจกรรมการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในระดับชุมชน) ตามแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินผลการนำความรู้ไปปฏิบัติของเกษตรกร ปี ๒๕๖๕

สิ่งที่ได้จากการสร้างแหล่งอาหารในครัวเรือนและชุมชน

๑. แหล่งอาหารคุณภาพของชุมชนในรูปแบบแปลงรายบุคคล และแปลงรวม
๒. แผนการจัดเลี้ยงอาหารแก่เยาวชน หรือผู้สูงอายุ หรือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน
๓. กองทุนความมั่นคงด้านอาหารในชุมชน รูปแบบต่างๆ ได้แก่ กองทุนเมล็ดพันธุ์/ต้นพันธุ์กองทุนแม่พันธุ์ไก่ไข่ และกองทุนออมทรัพย์เพื่อซื้อปัจจัยการผลิต เป็นต้น

๔. เกิดการกระจายผลผลิต/ผลิตภัณฑ์อาหารคุณภาพออกภายในชุมชน
 ๕. ผลการประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer หลังเข้าร่วมโครงการฯ
 ๖. ผลการประเมินความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน หลังเข้าร่วมโครงการฯ
 ๗. ผลการประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก) ประเภทกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
 หลังเข้าร่วมโครงการฯ

๘. รายชื่อครัวเรือนขยายผล อย่างน้อย ๓ ครัวเรือน

การกำกับ ติดตาม และรายงานผล

๑. สำนักงานเกษตรอำเภอ รายงานผลการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อ
 สร้างแหล่งอาหารระดับชุมชน พร้อม CD ไฟล์ภาพการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม จำนวน ๑ ชุด ตามแบบ คมค. ๒
 ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕

๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดรายงานผลการดำเนินงานเชิงปริมาณตามระบบ
 e - project (ก.๑/๑) ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕

๓. สำนักงานเกษตรจังหวัดบันทึกผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ กสก. (กิจกรรม
 การส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในระดับชุมชน) ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕

๕.๕ สร้างความภาคภูมิใจในการสืบทอดอาชีพเกษตรกร

**๕.๕.๑ ประทศคัดเลือกเกษตรกร บุคคลทางการเกษตร และสถาบันเกษตรกรดีเด่น ๗ สาขา/
 ประเภท เพื่อเผยแพร่เกียรติคุณและผลงานต่อสาธารณชน เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และ
 ขยายผลการส่งเสริมการเกษตรต่อไป โดยมีคณะทำงานคัดเลือกเกษตรกร บุคคลทางการเกษตร และสถาบัน
 เกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้**

๕.๕.๑.๑ การคัดเลือกเกษตรกร บุคคลทางการเกษตร และสถาบันเกษตรกรดีเด่น

สำนักงานเกษตรจังหวัด แต่งตั้งคณะกรรมการ จำนวน ๒ คณะ ประกอบด้วย

๑.๑ คณะกรรมการพิจารณาผลการคัดเลือกเกษตรกร บุคคลทางการเกษตร และ
 สถาบันเกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัด โดยเกษตรจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการ หัวหน้ากลุ่มที่เกษตรจังหวัด
 มอบหมาย เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

๑.๒ คณะกรรมการกลั่นกรองเอกสารและจัดเก็บข้อมูล สามารถเสนอแต่งตั้งได้มากกว่า
 ๑ คณะ อยู่ในดุลพินิจของเกษตรจังหวัด โดยหัวหน้ากลุ่มที่เกษตรจังหวัดมอบหมายเป็นประธานคณะกรรมการ
 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานเป็นเลขานุการคณะกรรมการ ทำหน้าที่พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรที่มีผลงานดีเด่น
 ระดับจังหวัด ตามประกาศกรมส่งเสริมการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกเกษตรกร บุคคลทางการเกษตร
 และสถาบันเกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ จำนวน ๗ สาขา/ประเภท ประกอบด้วย

๑) เกษตรกรดีเด่น จำนวน ๓ สาขาอาชีพ คัดเลือกสาขาละ ๑ คน ได้แก่

๑.๑) อาชีพทำสวน

๑.๒) อาชีพทำไร่

๑.๓) อาชีพไร่นาสวนผสม

๒) บุคคลทางการเกษตรดีเด่น จำนวน ๒ สาขา คัดเลือกสาขาละ ๑ คน ได้แก่

๒.๑) สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

๒.๒) ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร

๓) สถาบันเกษตรกรดีเด่น จำนวน ๒ ประเภท คัดเลือกประเภทละ ๑ กลุ่ม ได้แก่

๓.๑) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๓.๒) กลุ่มยุวเกษตรกร

จังหวัดจัดทำประกาศผลการคัดเลือกเกษตรกร บุคคลทางการเกษตรและสถาบันเกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัด พร้อมเล่มรายงานที่มีรายละเอียดของคุณสมบัติ ผลงานและภาพผลงานของเกษตรกร บุคคลทางการเกษตร และสถาบันเกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัด ส่งให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร จำนวน ๖ เล่ม ต่อสาขา/ประเภท ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๕.๕.๑.๒ การยกย่องเชิดชูเกียรติ

ดำเนินการยกย่องเชิดชูเกียรติเกษตรกรดีเด่นและบุคคลทางการเกษตรดีเด่น ๕ สาขาอาชีพ ได้แก่ อาชีพทำสวน อาชีพทำไร่ อาชีพไร่นาสวนผสม ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร และสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร สถาบันเกษตรกรดีเด่น ๒ ประเภท ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มยุวเกษตรกร

๑) สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดทำประกาศผลการคัดเลือกเกษตรกร บุคคลทางการเกษตร และสถาบันเกษตรกรดีเด่น ในระดับจังหวัด จำนวน ๗ สาขา/ประเภท โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ลงนาม เพื่อประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้แก่เกษตรกร

๒) สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดทำประกาศนียบัตร และ/หรือโล่รางวัล มอบให้แก่ เกษตรกร บุคคลทางการเกษตร และสถาบันเกษตรกรดีเด่น ในระดับจังหวัด จำนวน ๗ สาขา/ประเภท โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ลงนามในประกาศนียบัตร และ/หรือโล่รางวัล ทั้งนี้ จังหวัดสามารถใช้ระเบียบการจัดงาน เป็นเวทีในการมอบประกาศนียบัตร และ/หรือโล่รางวัลให้แก่เกษตรกรเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ

๕.๗ การสรุปผลการฝึกอบรมของโครงการ

สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดทำสรุปผลกิจกรรมที่มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ ฝึกอบรม หรือ สัมมนา ของโครงการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันสิ้นสุดการจัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๒ ของแต่ละกิจกรรม

๖. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕
๑. ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ให้มีความเข้มแข็ง												
๑.๑ จัดกระบวนการเรียนรู้ ระยะที่ ๑ เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพ ค้นหาความต้องการของกลุ่ม พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร			↔									
๑.๒ ส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น และการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร				↔								
๑.๓ สนับสนุนปัจจัยเพื่อการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร						↔						

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๔			ปี ๒๕๖๕								
	ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕
๒) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มศักยภาพผู้นำในการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับจังหวัด				↔								
๓. เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร												
การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model)												
๑) จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model)			↔									
๒) สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model)				↔								
๔. การส่งเสริมความมั่นคงทางด้านอาหารในระดับชุมชน												
๔.๑ ส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารระดับชุมชน												
๑) จัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑ สร้างการรับรู้วิเคราะห์ศักยภาพตนเอง/พื้นที่ และจัดทำแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหารระดับชุมชน				↔								
๒) จัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๒ พัฒนาทักษะด้านการเกษตรและเคหกิจเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารระดับชุมชน					↔							
๓) สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อสร้างแหล่งอาหารระดับชุมชน								↔				
๕. การสร้างความภาคภูมิใจในการสืบทอดอาชีพเกษตรกร												
๕.๑ คัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรดีเด่นเพื่อเผยแพร่เกียรติคุณและผลงานต่อสาธารณชน												
๑) ดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ ๗ สาขา/ประเภท				↔								
๒) ออกประกวดคัดเลือกเกษตรกรฯ คณะกรรมการพิจารณาผลการคัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรดีเด่น						↔						
๓) ประกาศผลและมอบประกาศนียบัตรให้กับผู้ชนะเลิศ อันดับที่ ๑ - ๓								↔				

๗. ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึง กันยายน ๒๕๖๕

๘. งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑๑๘,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นแปดพันบาทถ้วน)

๘.๑ ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร งบประมาณ ๒๗,๐๐๐ บาท

๑. จัดกระบวนการเรียนรู้ ระยะที่ ๑ งบประมาณ ๖,๐๐๐ บาท (อำเภอเบิกจ่าย)
๒. จัดกระบวนการเรียนรู้ ระยะที่ ๒ งบประมาณ ๖,๐๐๐ บาท (อำเภอเบิกจ่าย)
๓. สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อการพัฒนา งบประมาณ ๑๕,๐๐๐ บาท (อำเภอเบิกจ่าย)

๘.๒ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร งบประมาณ ๔๒,๐๐๐ บาท

๑. พัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน งบประมาณ ๑๓,๐๐๐ บาท (อำเภอเบิกจ่าย)
๒. พัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ Smart Group งบประมาณ ๙,๐๐๐ บาท (อำเภอเบิกจ่าย)

๓. พัฒนาศักยภาพผู้นำในการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในชุมชน งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท มีดังนี้

๓.๑ ประชุมการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับอำเภอ งบประมาณ ๑๒,๐๐๐ บาท (อำเภอเบิกจ่าย)

๓.๒ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มศักยภาพผู้นำในการขับเคลื่อนงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับจังหวัด งบประมาณ ๘,๐๐๐ บาท (จังหวัดเบิกจ่าย)

๘.๓ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร งบประมาณ ๒๓,๐๐๐ บาท

เสริมสร้างและพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง งบประมาณ ๒๓,๐๐๐ บาท (จังหวัดเบิกจ่าย)

๘.๔ ส่งเสริมความมั่นคงทางด้านอาหารในระดับชุมชน งบประมาณ ๒๖,๐๐๐ บาท

ส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารระดับชุมชน งบประมาณ ๒๖,๐๐๐ บาท (อำเภอเบิกจ่าย)

๙. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๙.๑ ผลผลิต (Output)

๑) กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรจำนวน ๒ กลุ่ม และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๒ กลุ่ม และกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๒ กลุ่ม มีการรวมกลุ่มโดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพกลุ่มองค์กรเกษตรกร (๓ก) และก่อให้เกิดรายได้อย่างต่อเนื่อง

๒) สมาชิกกลุ่ม จำนวน ๓๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๒๕ ราย และกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรทั้งการผลิต การเพิ่มมูลค่า การบริการและการตลาด รวมทั้งการเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจของครัวเรือน เพื่อการพัฒนาไปสู่การเป็น Smart Farmer และ Smart Group

๓) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบในการจัดการเรียนรู้รวมถึงเป็นศูนย์ถ่ายทอดความรู้ขยายผลสู่ชุมชน และศูนย์เป็นกลางของการสร้างเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาให้องค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง

๔) กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร สามารถสร้างและใช้ประโยชน์จากแหล่งอาหาร เกิดความมั่นคงด้านอาหารในระดับชุมชน จำนวน ๑ จุด

๙.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

องค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง โดยมีแผนและดำเนินกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ โดยสมาชิกของกลุ่ม องค์กรเกษตรกร มีส่วนร่วม มีความร่วมมือ และร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคง ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

๙.๓ ตัวชี้วัด

- เชิงปริมาณ

สมาชิกกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๗ กลุ่ม ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรทั้งการผลิต การเพิ่มมูลค่า การบริการและการตลาด

- เชิงคุณภาพ

ร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร (กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร) ที่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

องค์กรเกษตรกร (กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและกลุ่มยุวเกษตรกร) มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดแนวทางในการพัฒนา การจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่น รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรมบนพื้นฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในด้านเชิงธุรกิจและสังคม ตลอดจนการดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร

๑๑. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

นางสาวณีย์ ศิริสาคร ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โทรศัพท์ ๐๔๒-๕๑๑๒๗๖ E-mail: nakhonphanom@doae.go.th